

4. kvartal 2019

RESULTATPRESENTASJON
12. FEBRUAR 2020

1

Hovedpunkter

Daniel Kjørberg Siraj
Konsernsjef

2

Segmentene

Boddvar Kaale
CFO/Konserndirektør
økonomi og finans

3

OBOS-banken

Marianne Gjertsen Ebbesen
Konserndirektør bank og eiendomsmegling
og styreleder i OBOS-banken

1 Hovedpunkter

Høydepunkter
Hovedtall
Boligmarkedet

Høydepunkter

4. kvartal 2019

- Positivt boligmarked i storbyene i Norge, positiv utvikling i Sverige i Q4
- Boligutvikling ligger noe bak fjoråret, i stor grad som en følge av svak resultatutvikling innenfor småhus
- Høyt fokus på prosjektutvikling og transaksjoner i næringseiendom
- OBOS-banken har god utlånsvekst og bedret rentemargin
- God volum- og resultatvekst innenfor boligforvaltning
- Sterk verdiutvikling i aksjeporteføljen

Resultat før
skatt (IFRS) på

3 737 mill. kroner

Bokført
egenkapital på

26 mrd. kroner

Segmentresultat
før skatt på

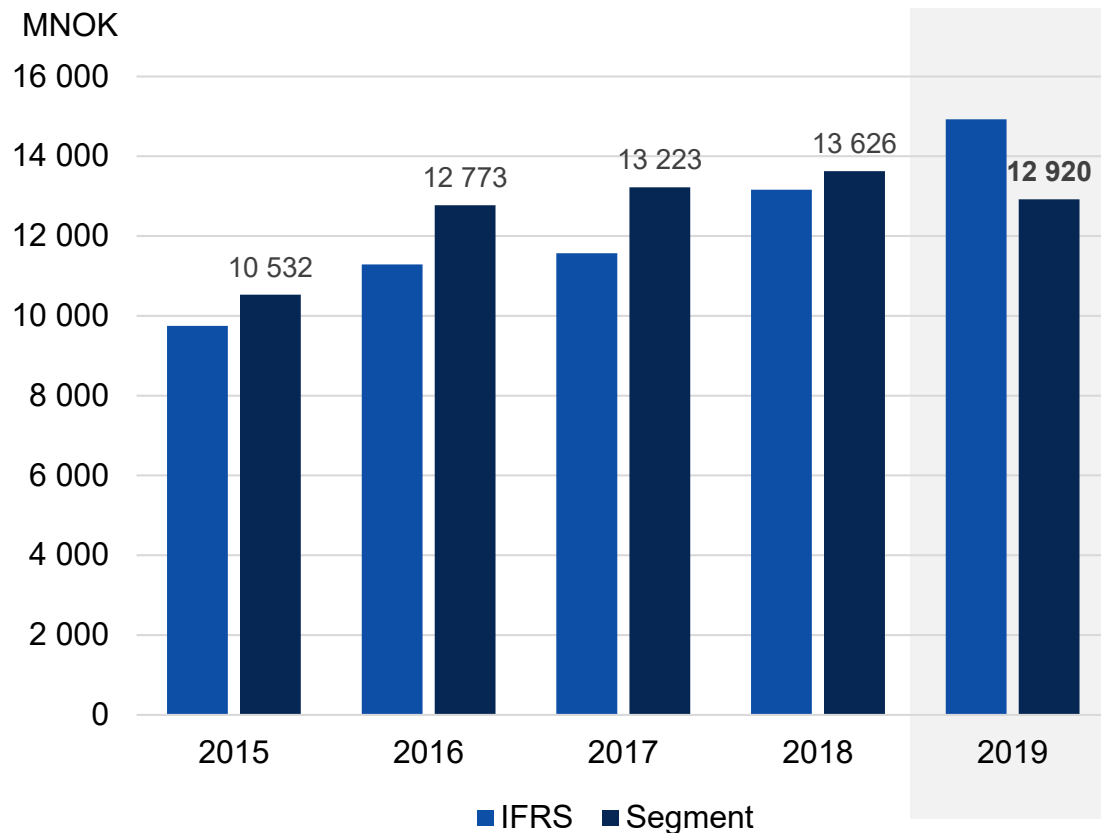
3 205 mill. kroner

Verdijustert
egenkapital på

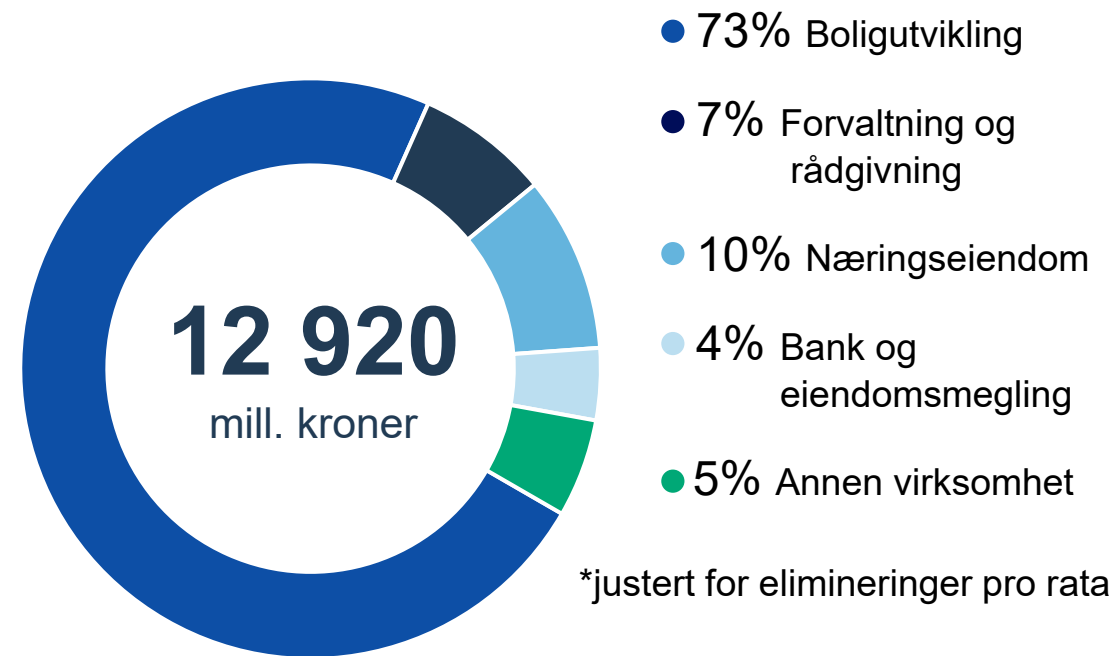
45,1 mrd. kroner

Hovedtall

Driftsinntekter

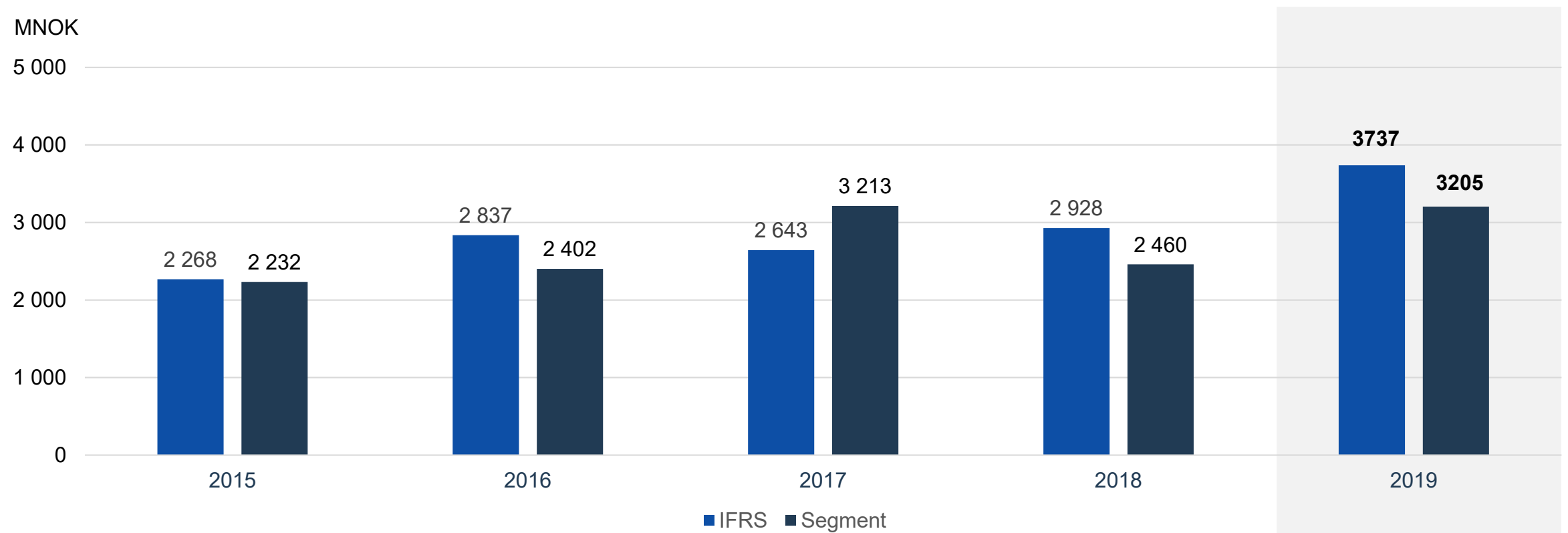

Fordeling segment

Hovedtall

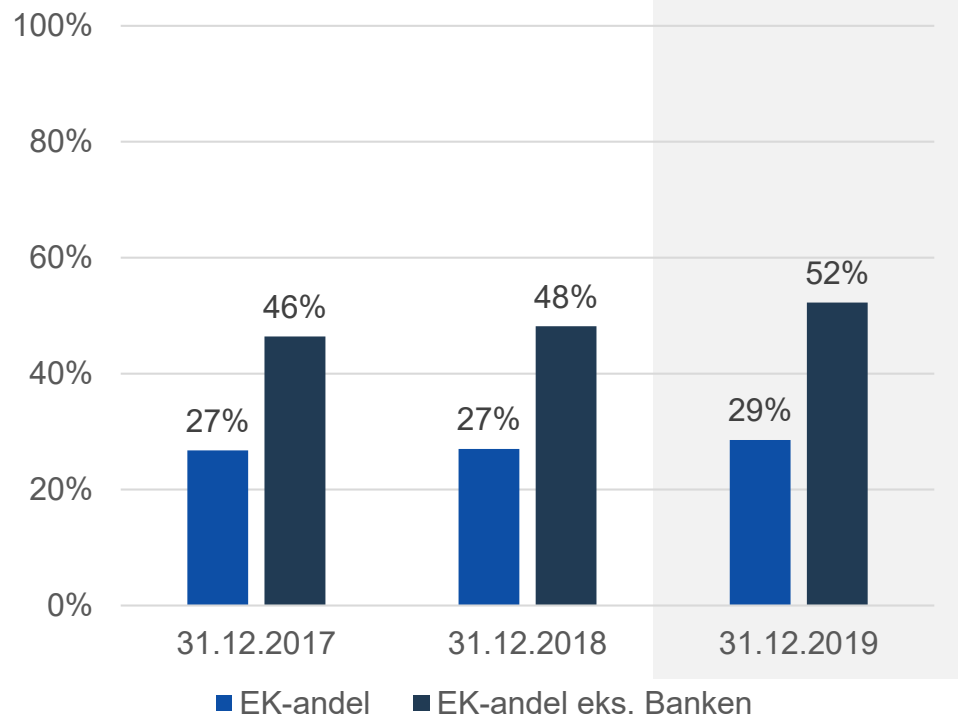
Resultat før skatt

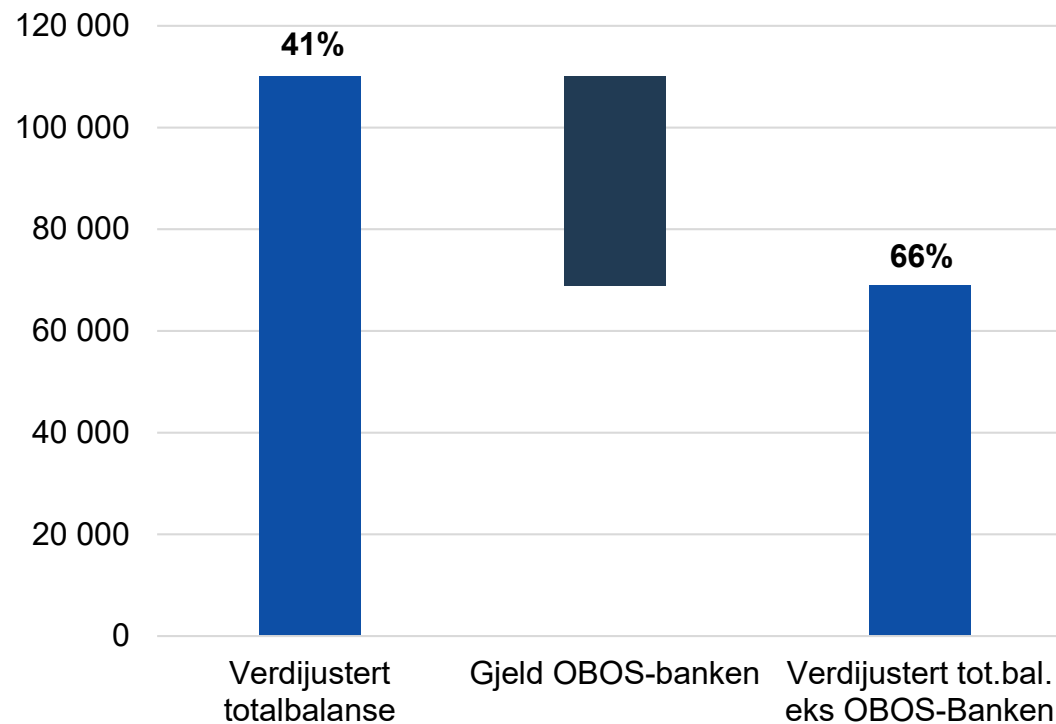
Hovedtall

Bokført egenkapitalandel

Egenkapitalandel

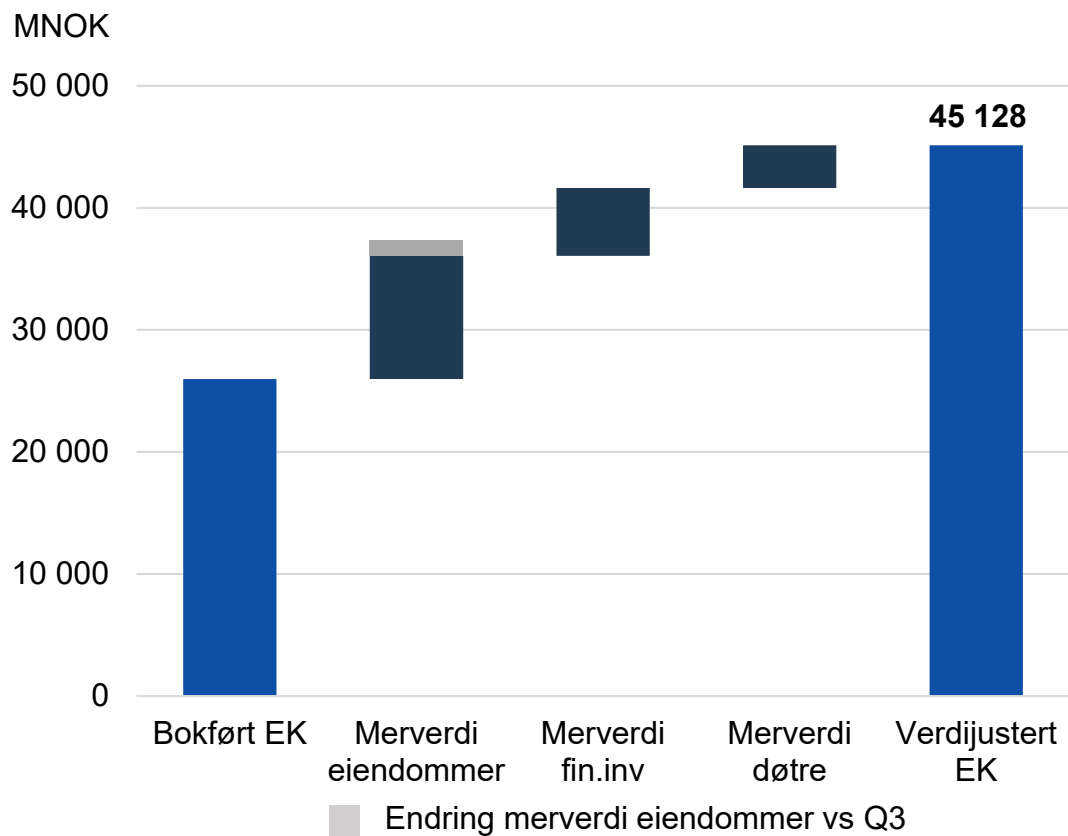

MNOK

Hovedtall

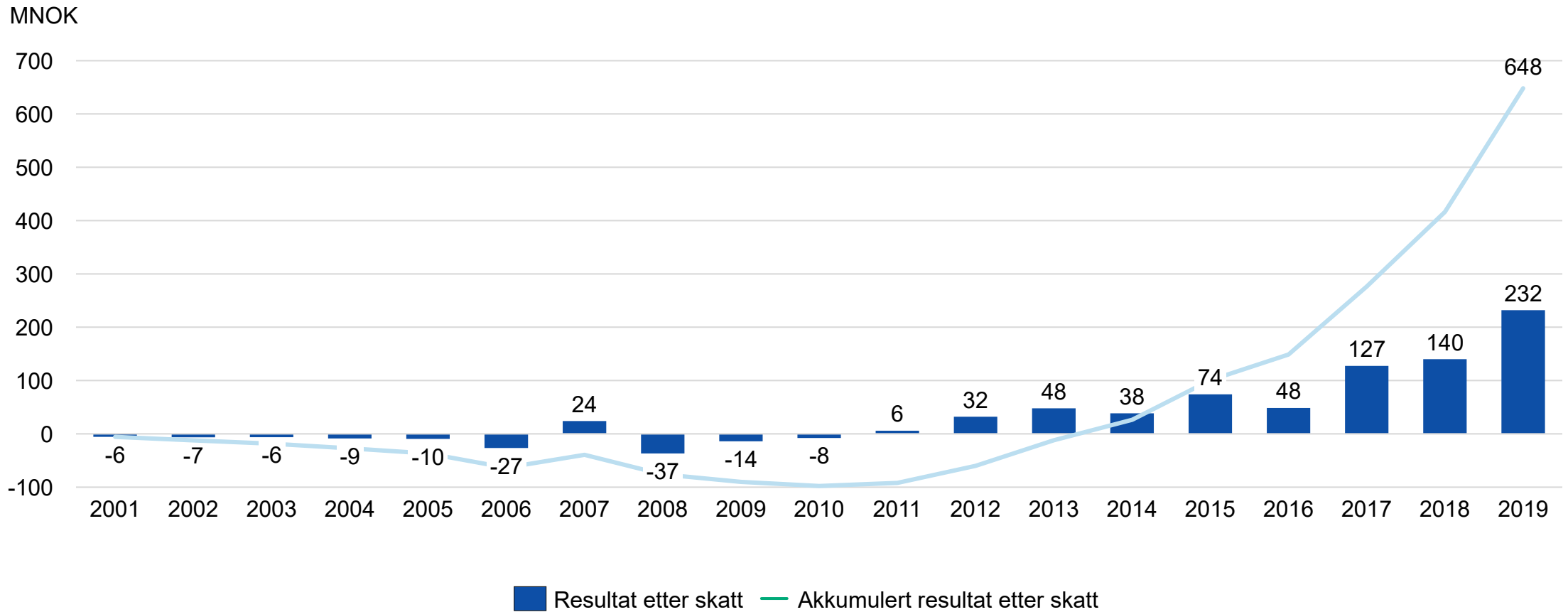
Verdijustert egenkapital

Merverdi eiendommer	31.12.2019	30.09.2019	Endring
IFRS 15	1 025	1 410	-386
Investeringseiendom, skatt	760	819	-59
Tomter OBOS Nye Hjem	2 201	2 550	-349
Tomter OBOS Fornebu	3 951	4 363	-412
Tomter øvrig	2 155	2 191	-36
Sum	10 091	11 333	-1 242

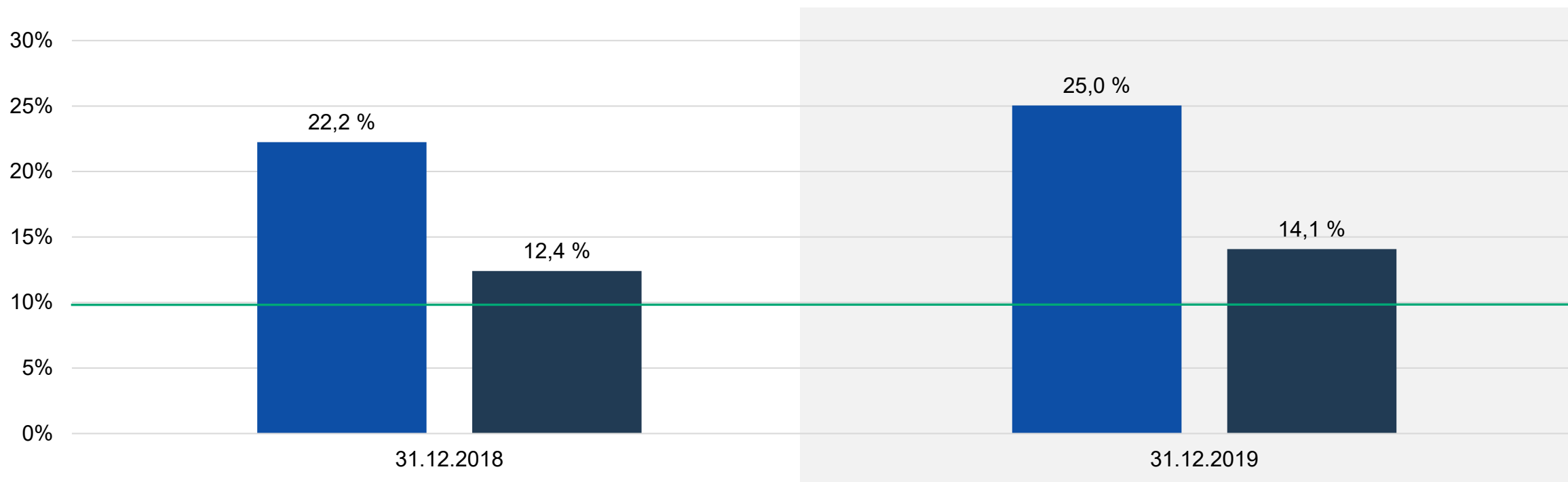

Kvæernerbyen

Hovedtall

Avkastning og margin

Basert på finansregnskapet

■ Resultatgrad ■ EK-avkastning

Resultatgrad = Resultat før skatt / omsetning

EK-avkastning = Resultat etter skatt / gjennomsnittlig EK siste år

Grønn strek indikerer OBOS' EK-avkastningskrav 10%

Bred bærekraftsatsing

- Vedtak 2019 om at alle nye leilighetsprosjekter i Norge skal BREEAM-sertifiseres. Bruk av Svanen i OBOS Sverige.
- Flere pågående prosjekter for ombruk av bygg, sirkulærøkonomi og materialer
- Satsning i 2020 for å være en pådriver for at eksisterende boligselskap reduserer eget fotavtrykk.
- Nye boligkjøpsmodeller for å få flere inn på markedet: OBOS Bostart- 169 solgte nyboliger, med en samlet prisreduksjon på over 100 MNOK.
- Samfunnsbidrag: 156 millioner kroner til idrett, frivillighet, kultur, barn og unge mm

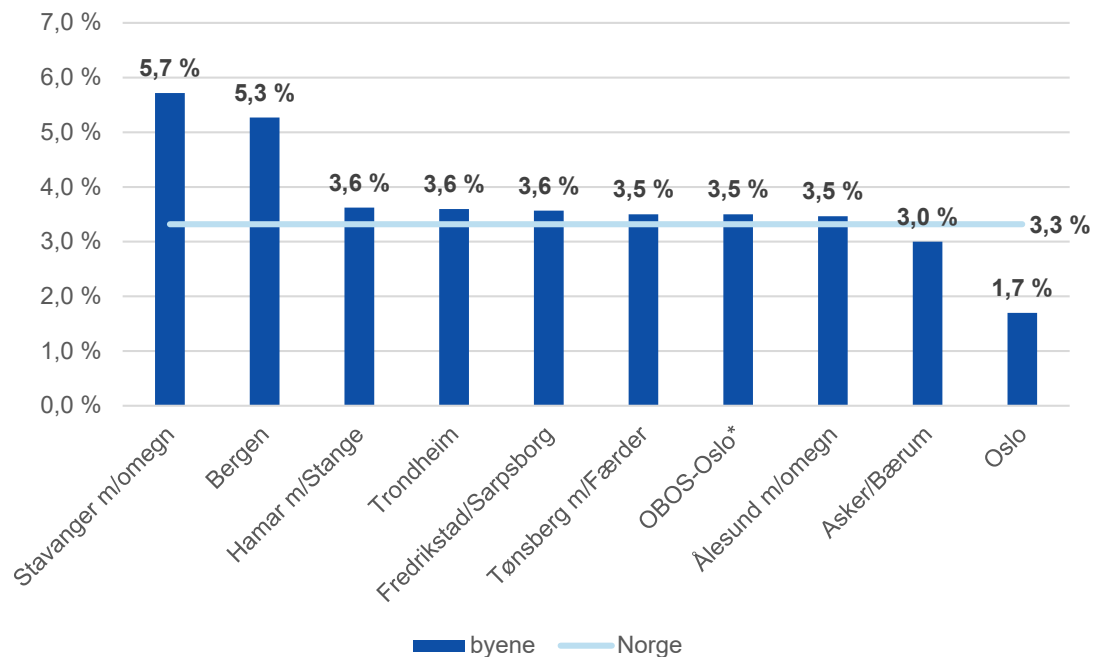
Boligmarkedet

Boligmarkedet

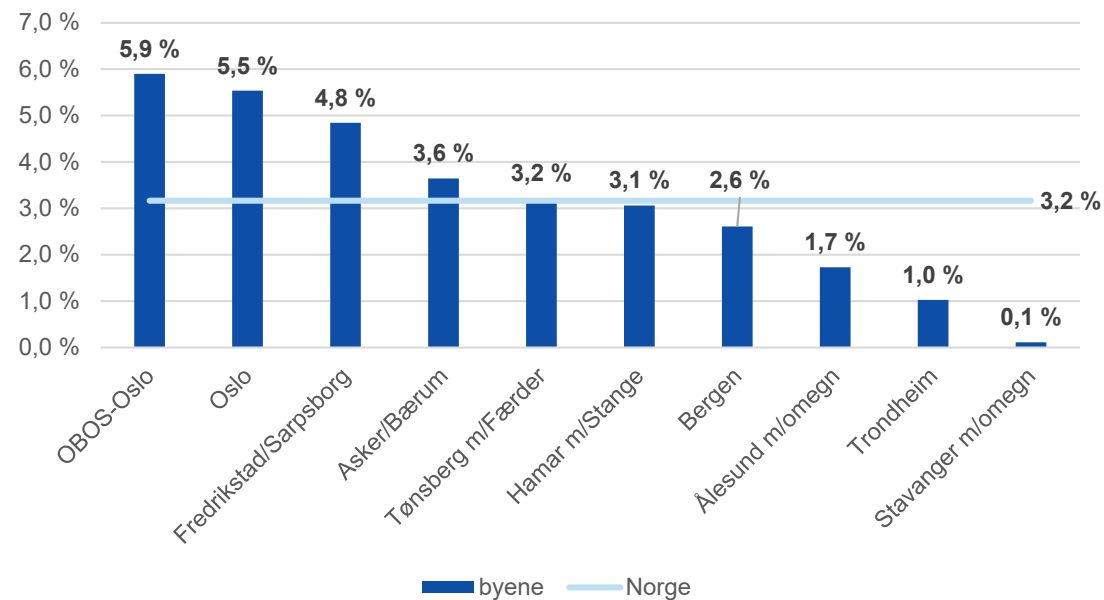
Prisstatistikk, brukte boliger

Stabil prisutvikling, men sterk start på året. Stor aktivitet – mange transaksjoner og mye til salgs

Bruktboligprisutvikling siste måned, per januar 2020

Bruktboligprisutvikling siste 12 måneder (per januar 2020)

Boligmarkedet Norge 2020

Moderat prisvekst på nivå med lønnsveksten fremover. Høyere i Oslo

12-månedersveksten desember 2019 til desember 2020 anslås til 3–4% for Norge og vel 5% for Oslo

- Fortsatt vekst i disponibel realinntekt for husholdningene, selv om den avtar
- God aktivitet i boligmarkedet. Antall bruktboligtransaksjoner holder seg på et høyt nivå
- Husholdningene optimistiske mht. utviklingen i egen økonomi, men samtidig har forbrukertilliten avtatt noe og de ønsker å spare mer
- Fra forventning om renteoppgang til uendret rente i lengre tid

- Fortsatt kjøpers marked med mange boliger til salgs (økning i usolgte nyboliger og brukte). Unntak for Oslo (nedgang i brukte og nye boliger)
- Befolkningsveksten fortsetter å være lav nasjonalt, men økning i Oslo
- Boliglånsforskrift, regulering av forbrukslån og nytt gjeldsregister begrenser kredittilgangen

Boligmarkedet Sverige 2020

Moderat prisvekst

Bedring i Stockholmsområdet

12-månedersveksten desember 2019
til desember 2020 anslås til +3%

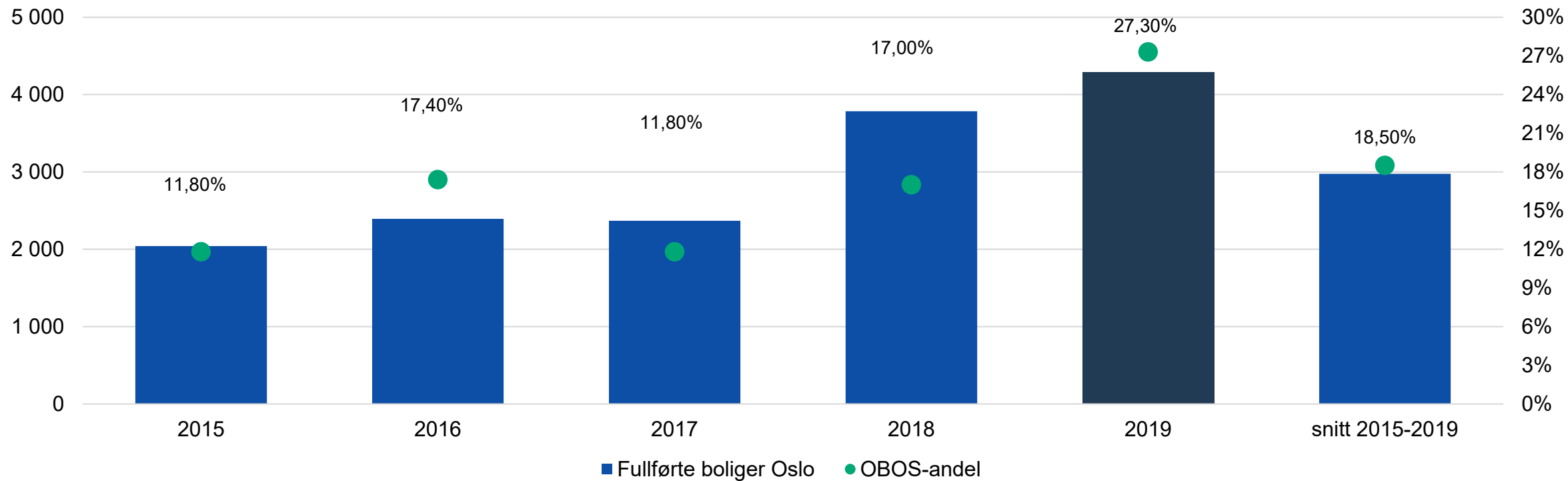
- Lavt rentenivå de neste årene («gratis» å låne)
- Inntektsvekst for husholdningssektoren, men mindre fremover
- God aktivitet med høyt antall transaksjoner i bruktboligmarkedet
- Høy, men avtakende folketilvekst

- Kjøpers marked, men noe lavere tilbud av nye og brukte boliger. Markant færre nyboliger til salgs i Stockholmsområdet
- Kredittbegrensningene videreføres (restriktive banker og amortiseringskrav)
- Svakere husholdningssentiment enn normalt

Boligmarkedet

Fullførte nye boliger i Oslo og OBOS sin markedsandel

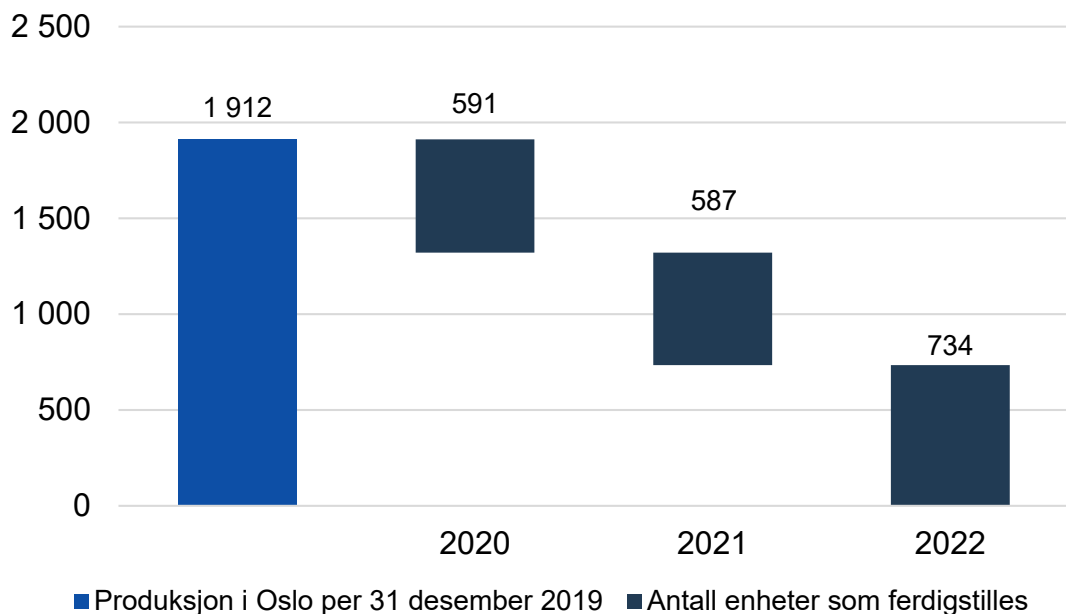

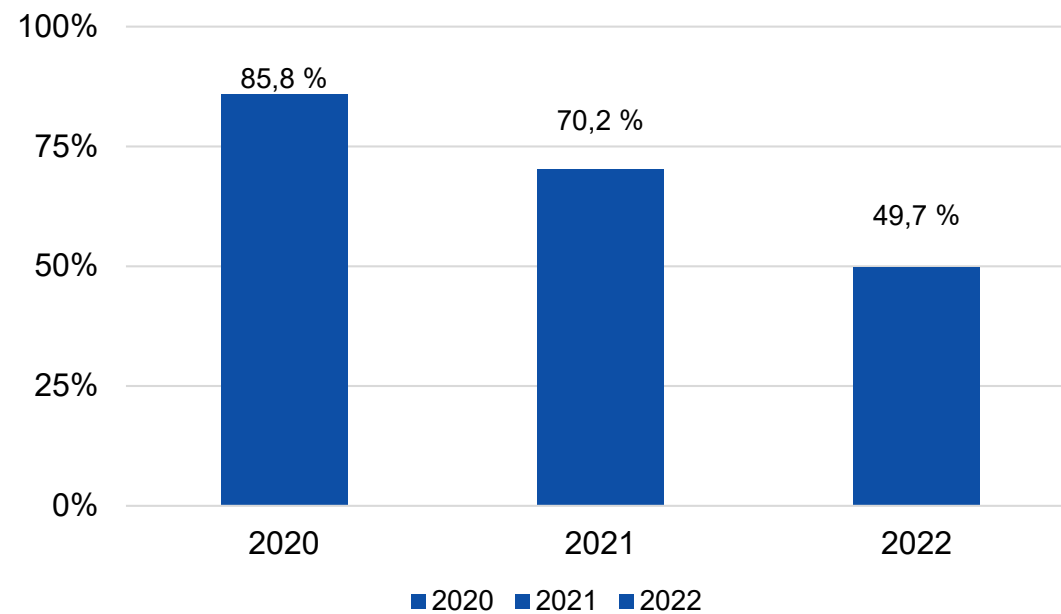
Boligmarkedet

Ferdigstillelse og salgsgrad for boliger under produksjon OBOS i Oslo

Ferdigstillelse av boliger under produksjon (antall boliger)

Salgsgrad på boliger under produksjon

2 Segmentene

Boligutvikling

Forvaltning og rådgivning

Næringseiendom

Bank og eiendomsmegling

Aksjeinvesteringer

Boligutvikling

Godt marked i de store byene i Norge

Alle beløp i millioner kroner	4. kvartal 2019	4. kvartal 2018	2019	2018
Prosjektinntekter	2 693	2 927	9 885	11 059
Andre inntekter	61	63	221	208
Sum driftsinntekter	2 754	2 990	10 106	11 268
Resultat før skatt	412	370	1 321	1 510

- Godt resultat fra boligprosjektene i de store byene i Norge
- 1 143 mill. kroner kommer som resultat fra OBOS Nye Hjem og OBOS Fornebu
- Resultat for Sverige er samlet 188 mill. kroner

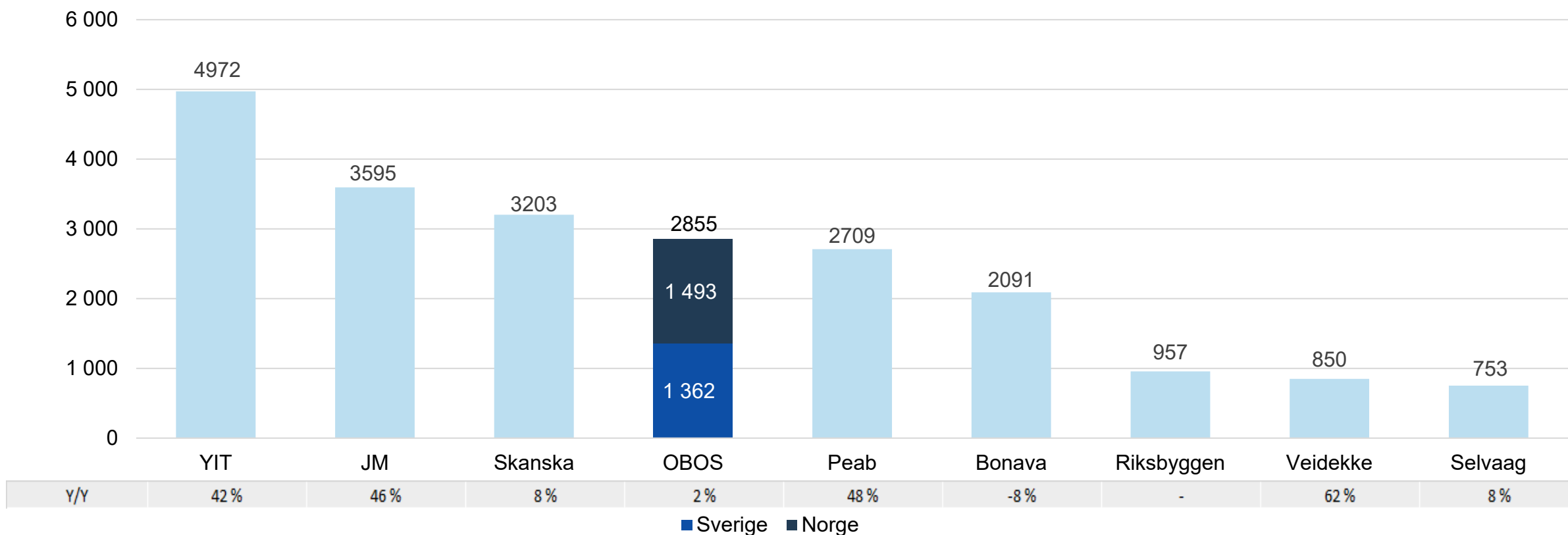
Boligutvikling

Totalt salg i antall og verdi per desember 2019

	Antall boliger		Verdi (MNOK)		Y/Y (brutto)		Y/Y (netto)	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Antall boliger	Verdi (MNOK)	Antall boliger	Verdi (MNOK)
OBOS Nye Hjem	1250	753	6890	4028	49 %	58 %	39 %	52 %
OBOS Fornebu	51	51	387	387	-56 %	-61 %	-56 %	-61 %
Ulven	88	88	341	341	-59 %	-58 %	-59 %	-58 %
Block Watne	614	614	2540	2540	-5 %	-1 %	-5 %	-1 %
OBOS Sverige	1315	1246	2963	2851	13 %	-3 %	7 %	-7 %
OBOS Kärnhem	239	239	683	683	99 %	93 %	99 %	93 %
Andre	6	5	10	8	20 %	-53 %	25 %	-53 %
Elimineringer konserninterne transaksjoner	-159	-141	-192	-133				
Totalt	3404	2855	13 623	10 707	10 %	12 %	2 %	2 %

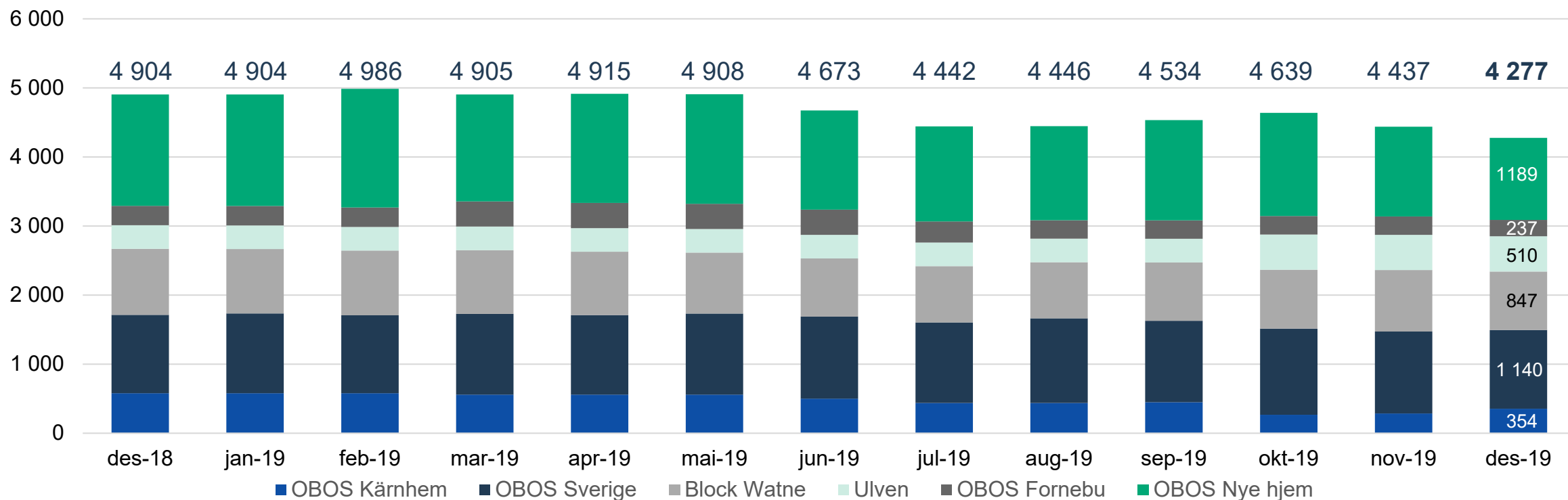
Boligutvikling

Antall salg i Norden, per 31.12.2019 (netto)

Boligutvikling

Antall boliger under produksjon per måned Per selskap (netto), 13 måneder rullerende

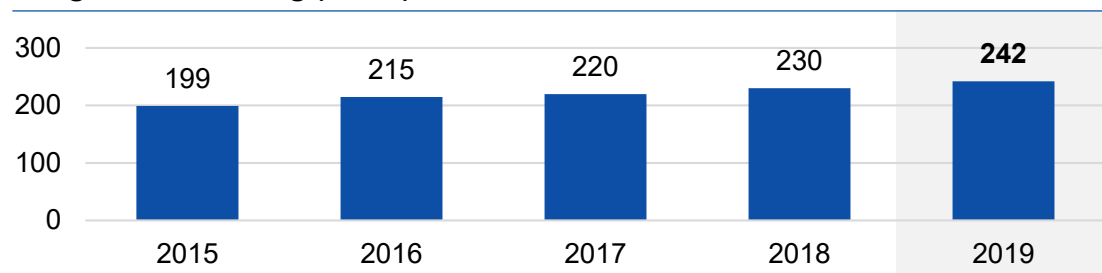

Forvaltning og rådgivning

Vekst og digital satsning

Alle beløp i millioner kroner	4. kvartal 2019	4. kvartal 2018	2019	2018
Driftsinntekter	261	256	1 021	964
Resultat før skatt	51	68	222	212

Boliger til forvaltning (tusen)

- Nettovekst på 11 895 flere boliger til forvaltning bidrar til omsetningsvekst
- Marginforbedring som følge av god kostnadskontroll
- Betydelig satsing på digital utvikling

Næringseiendom

Salgsgevinster

Alle beløp i millioner kroner	4. kvartal 2019	4. kvartal 2018	2019	2018
Leieinntekter	179	201	733	769
Prosjektinntekter	236	29	596	29
Drifts- og forvaltningsinntekter	12	6	19	22
Andre inntekter	1	13	3	19
Sum driftsinntekter	428	249	1 350	839
Resultat før skatt	397	110	1 007	532

- Salgsgevinster i segmentregnskapet på 590 mill. kroner mot 172 mill. kroner i fjor.
- Solgt aksjene i Utstillingsplassen AS. Salgsprosesser på gang for å frigjøre kapital til ytterligere prosjektutvikling
- Verdiendringer på næringseiendom 584 mill. kr

Bank og eiendomsmegling

God vekst og bedret lønnsomhet i OBOS-banken

Alle beløp i millioner kroner	4. kvartal 2019	4. kvartal 2018	2019	2018
Netto rente- og provisjonsinntekter	117	92	397	329
Eiendomsmegling	33	31	136	137
Andre driftsinntekter	6	7	20	28
Sum driftsinntekter	157	131	553	494
Resultat før skatt	79	53	376	244

- Solgt alle aksjene i Eika Gruppen med gevinst i segmentregnskapet på 121 mill. kroner
- God utlånsvekst og økt margin i OBOS-banken
- OBOS Eiendomsmeglere størst på megling av OBOS-tilknyttede boliger

Aksjeinvesteringer

Nye investeringer og gevinstrealisering

Alle beløp i millioner kroner	4. kvartal 2019	4. kvartal 2018	2019	2018
Andel av resultat fra tilknyttede selskap	95	135	451	242
Utbytte og gevinster/tap	71	-1	314	4
Kostnader	-14	-8	-70	-22
Resultat før skatt	151	126	695	224

- Økt eierandelen i JM og investert i SBC. Begge selskapene regnskapsføres som tilknyttet selskap
- Gevinst ved salg av aksjer i AF Gruppen og JM på 260 mill. kroner
- Frigjort 12,2 mill. kroner i forbindelse med nedslag i deler av investeringen i Otovo. Gevinst 6,25 mill. kroner

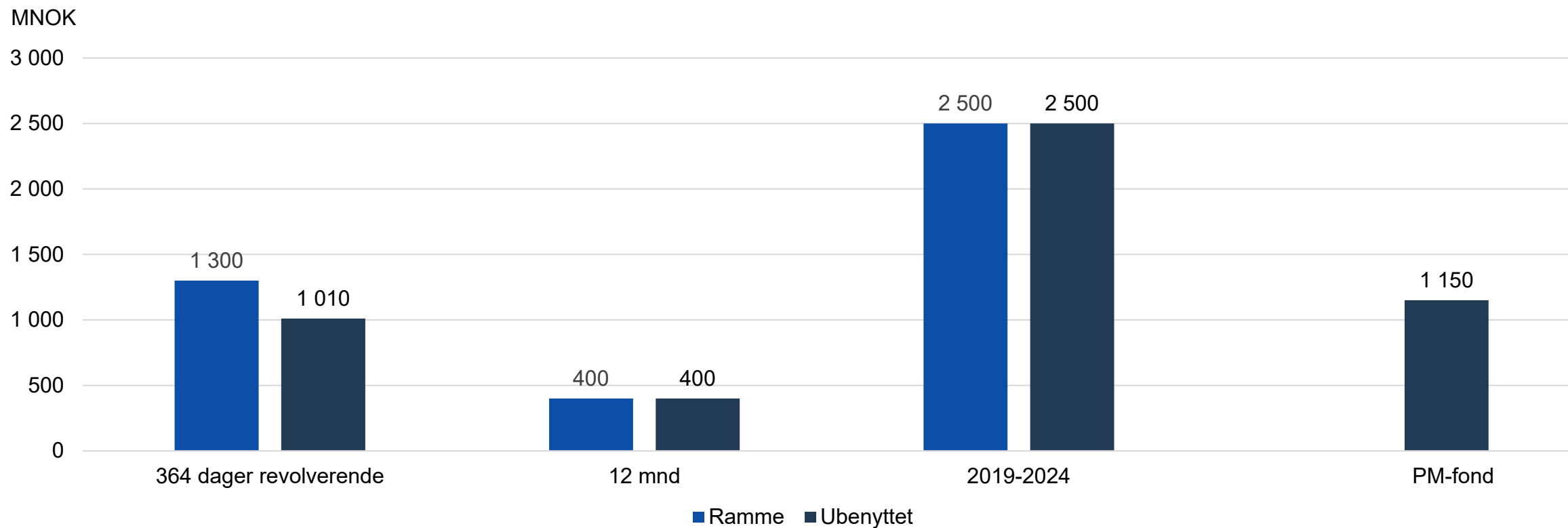
Finansiell stilling

Alle beløp i millioner kroner	31.12.2019	31.12.2018
Anleggsmidler	67 437	62 354
Omløpsmidler	22 910	20 475
Kontanter og kontantekvivalenter	646	645
Sum eiendeler	90 992	83 475
Egenkapital	25 979	22 531
Langsiktig rentebærende gjeld	30 221	27 780
Kortsiktig rentebærende gjeld	10 921	10 608
Øvrig gjeld	23 871	22 556
Sum gjeld og egenkapital	90 992	83 475

Kontantstrøm

Alle beløp i millioner kroner	2019	2018
Resultat før skatt	3 737	2 928
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-1 539	-3 115
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 087	-1 860
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	2 647	4 370
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	-2	-9
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	20	-613
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens utgang	646	645

Trekkfasiliteter, kassekreditt og pengemarkedsfond

3 OBOS- banken

Høydepunkter 4.kvartal og 2019

- Bedret lønnsomhet etter renteøkning og bedret rentemargin
- Fortsatt høyere vekst enn markedet, men lavere enn tidligere år
- God kostnadskontroll – kostnadsprosenten ned i 4. kvartal og for 2019 som helhet
- Tapene noe opp i 2019 grunnet økt tapsgrad kredittkort, men fortsatt på et lavt nivå
- Topper Finansportalens dagligbank-sammenligning
- Ambassadørgrad på 94 % mot nye lånekunder i 2019

Resultat før
skatt på

236 mill. kroner

EK-avkastning

5,9 %

Kostnadsprosent

39,3 %

Forretningskapital

48 745 mill. kroner

Resultatoppstilling mot fjoråret

Alle beløp i millioner kroner	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018	Endring
Netto renteinntekter	403,3	327,0	76,3
Netto provisjonsinntekter	6,0	11,2	-5,2
Netto verdiendring og gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	1,4	13,4	-12,0
Netto verdiendring på verdipapirer med variabel avkastning	-	3,2	-3,2
Sum driftsinntekter	410,8	354,8	56,0
Sum driftskostnader	-159,2	-148,0	-11,2
Tap på utlån og garantier	-16,1	-3,9	-12,2
Resultat før skatt	235,6	202,9	32,7
Hvorav tilordnet fondsobligasjonsinvestorer	-12,5	-8,7	-3,8
Resultat til eier før skatt	223,1	194,2	28,9

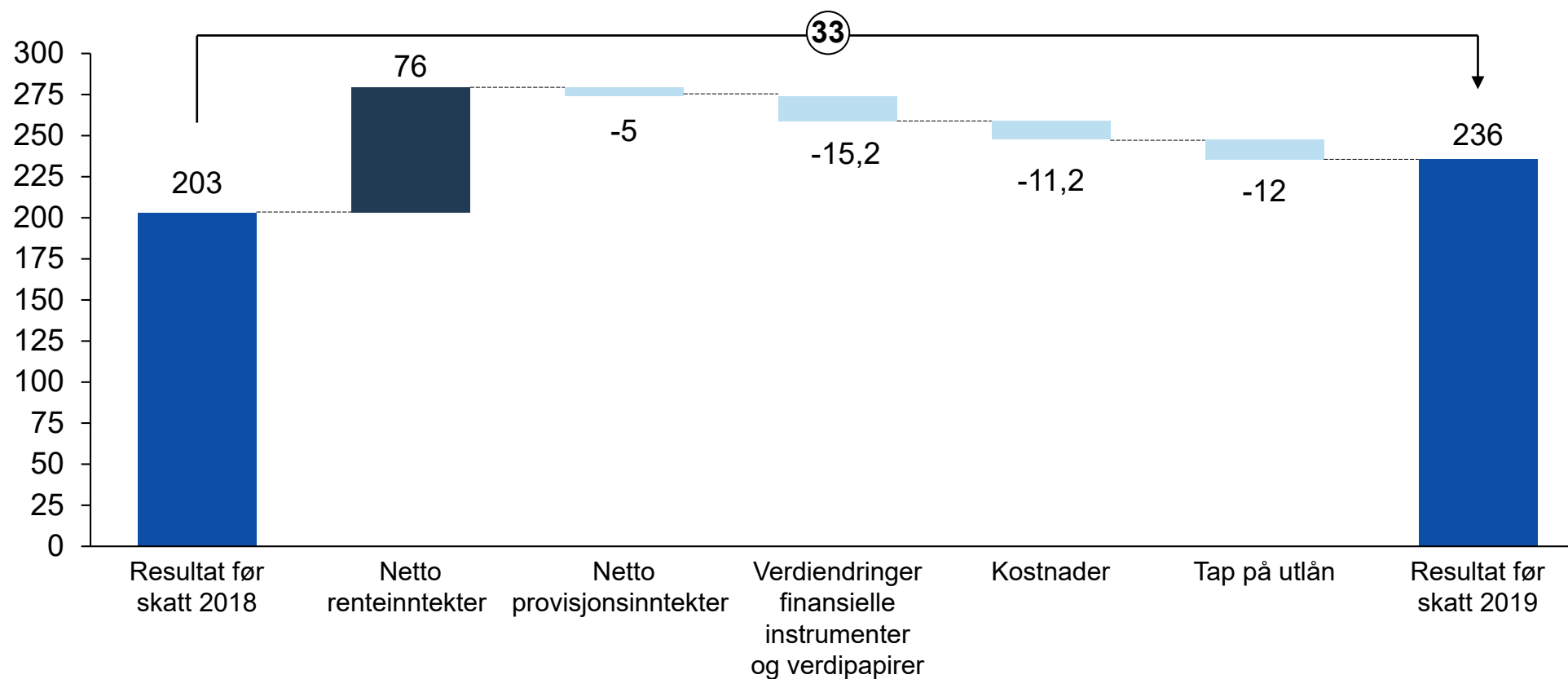

Nøkkeltall fjerde kvartal og året 2019

	4. kvartal 2019	4. kvartal 2018	2019	2018
Netto renteinntekter (MNOK)	120,4	92,4	403,3	327,0
Netto provisjonsinntekter (MNOK)	0,8	2,2	6,0	11,2
Resultat før skatt (MNOK)	70,6	49,0	235,6	202,9
Egenkapitalavkastning etter skatt	7,4 %	5,6 %	5,9 %	5,6 %
Kostnadsprosent justert for verdiendringer finansielle instrumenter	37,8 %	41,8 %	39,3 %	43,2 %
Rentenetto i % av forretningskapital	0,97 %	0,83 %	0,85 %	0,79 %
Utlånsvekst	3,8 %	2,5 %	11,2 %	14,1 %
Tap på utlån i % av brutto utlån	0,01 %	0,01 %	0,04 %	0,01 %
Forvaltningskapital (MNOK)	45 341	40 122		
Forretningskapital (forvaltningskapital pluss Eika BK) (MNOK)	48 745	44 551		
Ren kjernekapitaldekning	17,25 %	15,97 %		

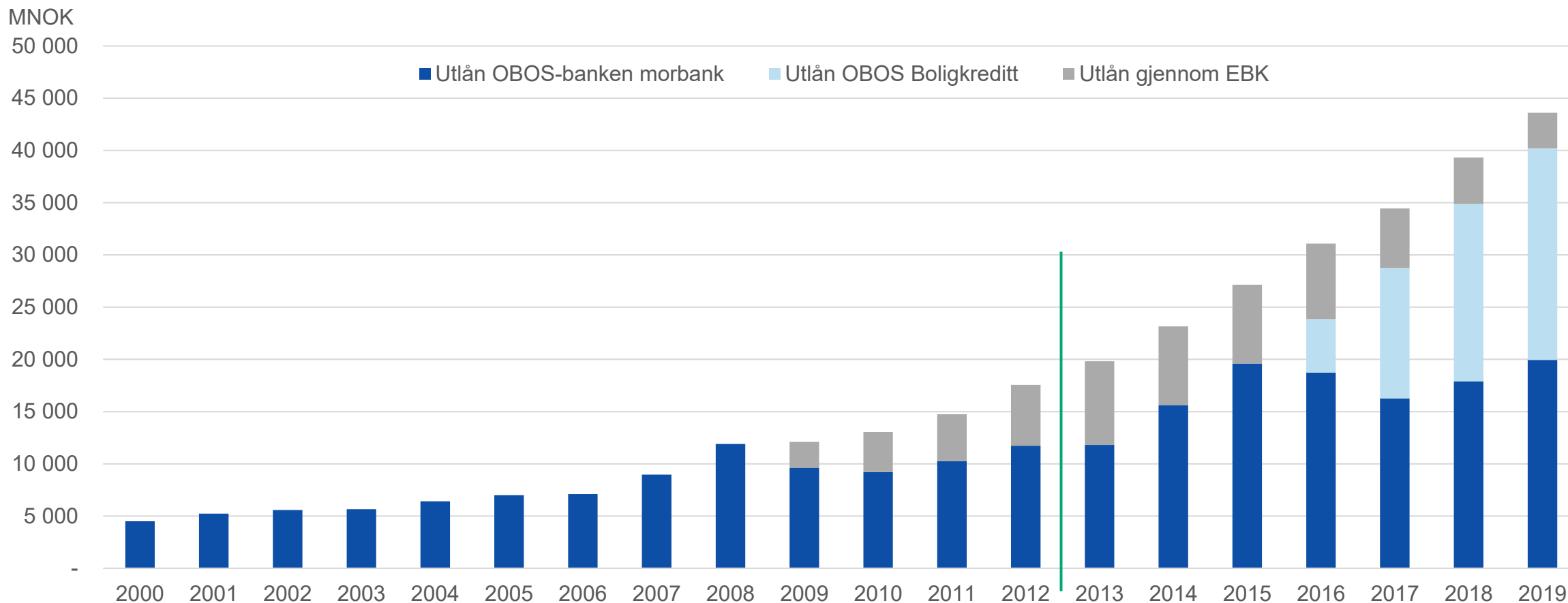
Endring i resultat før skatt 2018 → 2019

Resultat før skatt

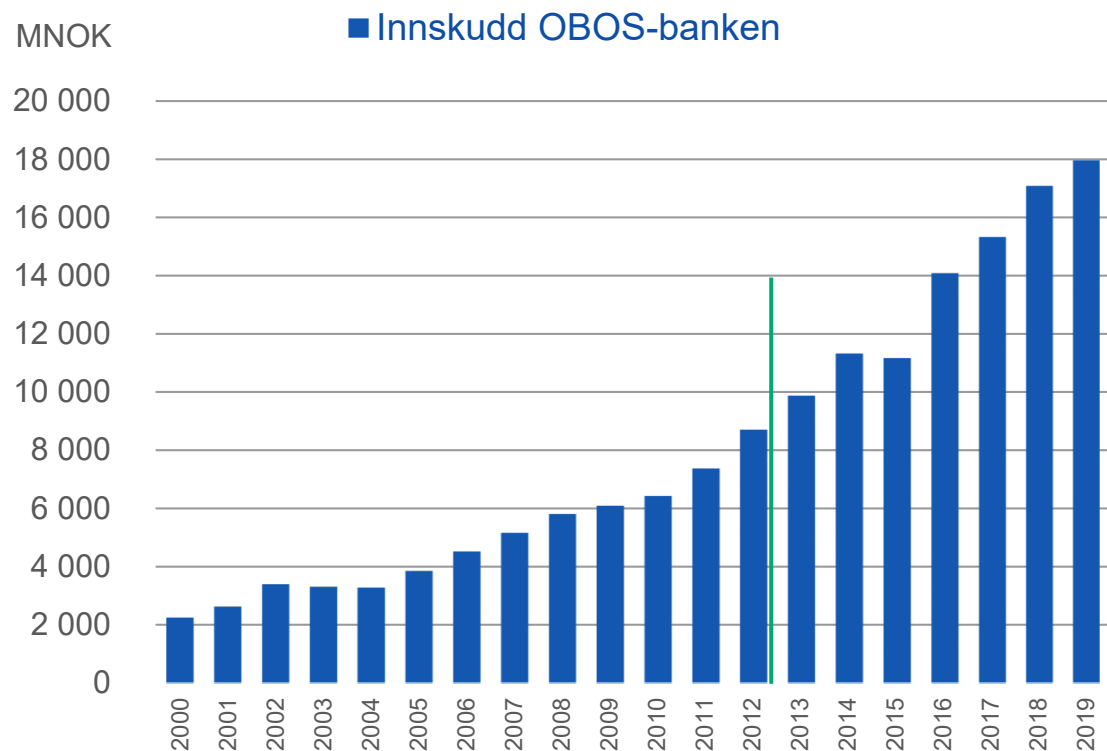
Tall i millioner kroner

Vekst i utlån fortsetter i 2019, men noe lavere veksttakt

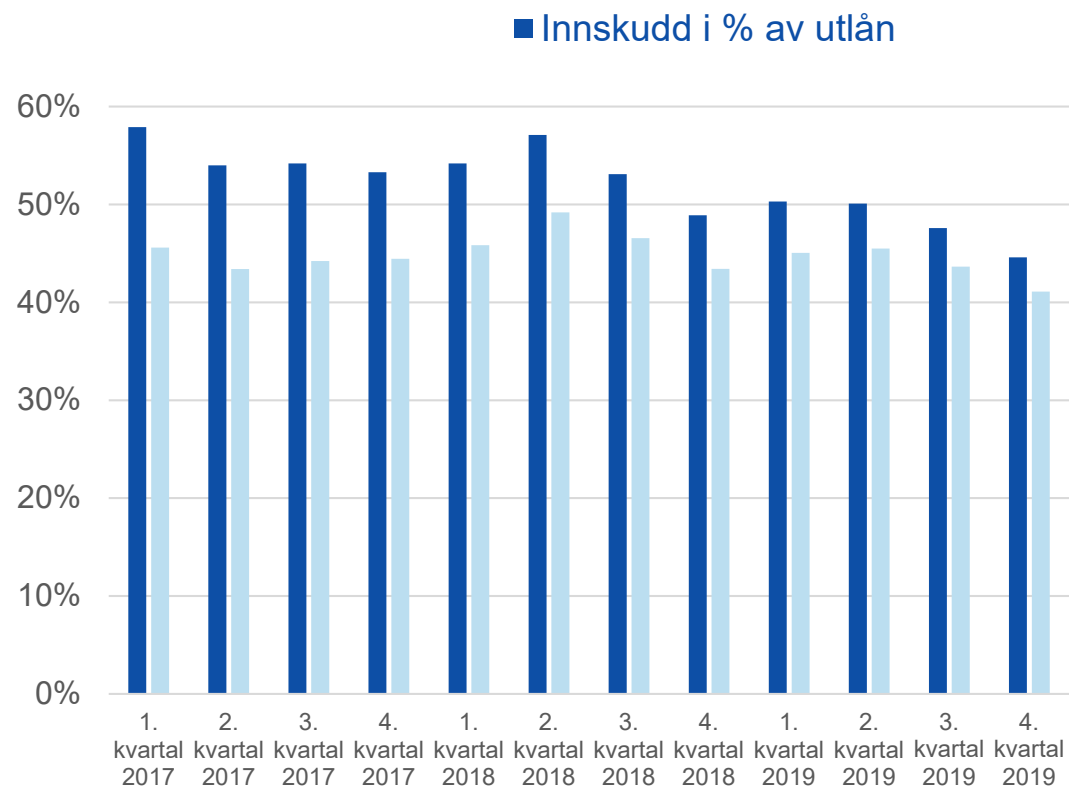

Bankvirksomheten skilt ut i OBOS-banken i 2013

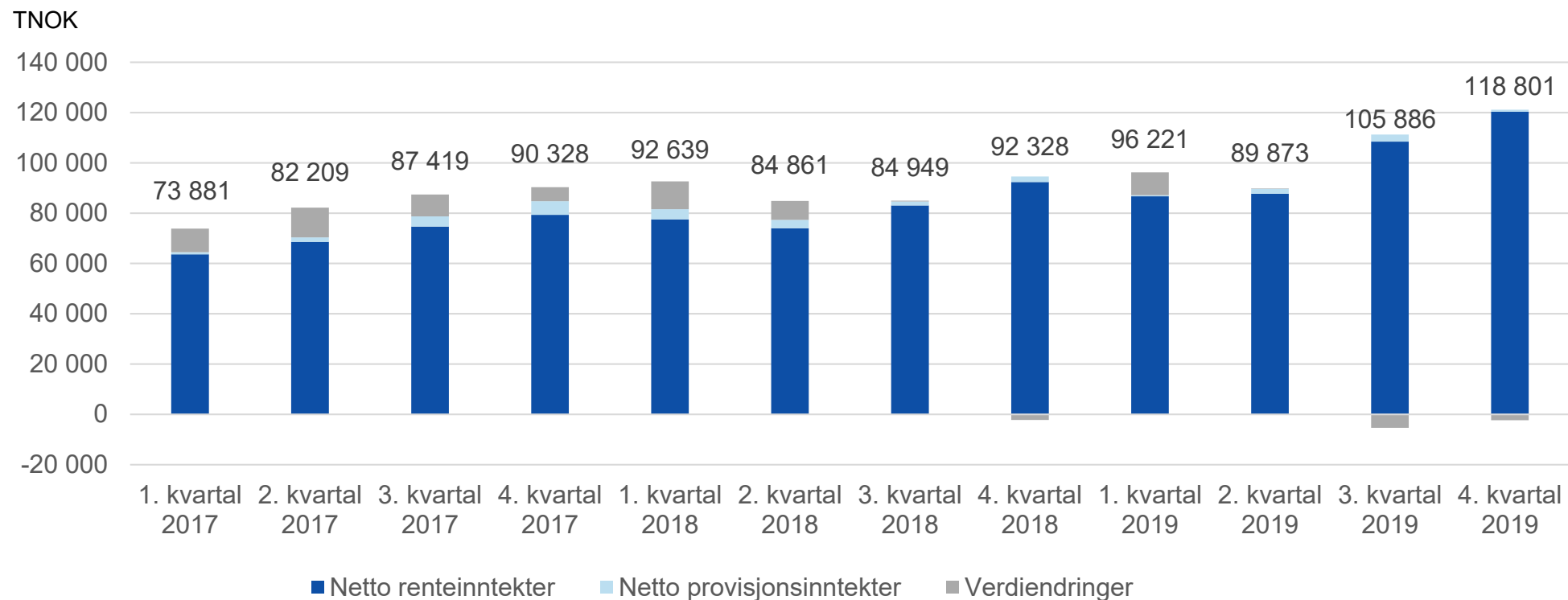
Noe lavere innskuddsdekning, men stabil dersom vi inkluderer lån overført Eika Boligkreditt

Bankvirksomheten skilt ut i OBOS-banken i 2013

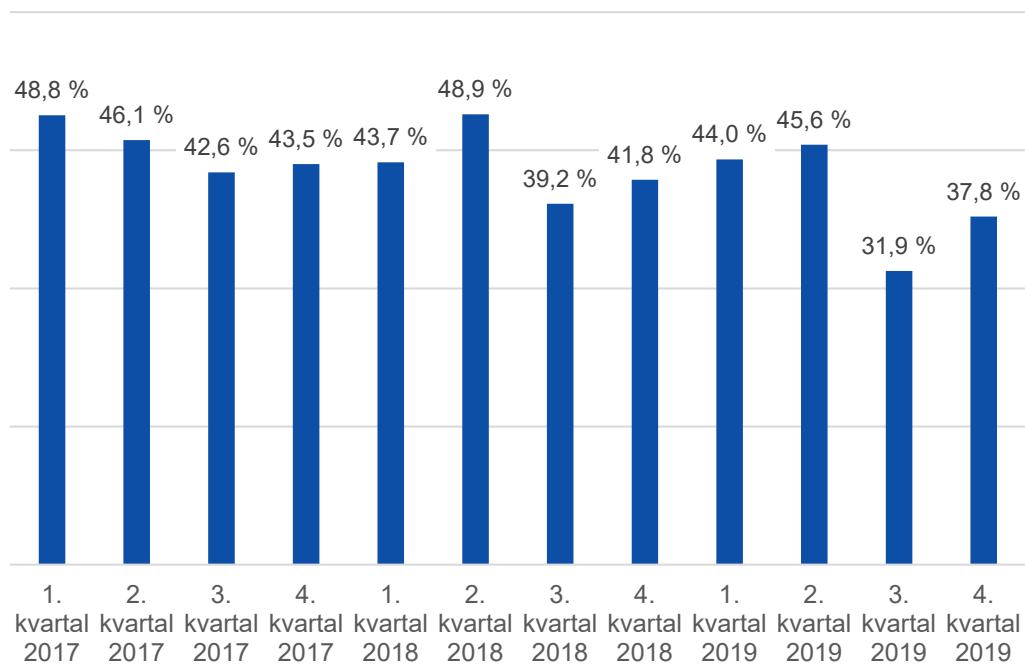

Positiv inntektsutvikling i andre halvår 2019

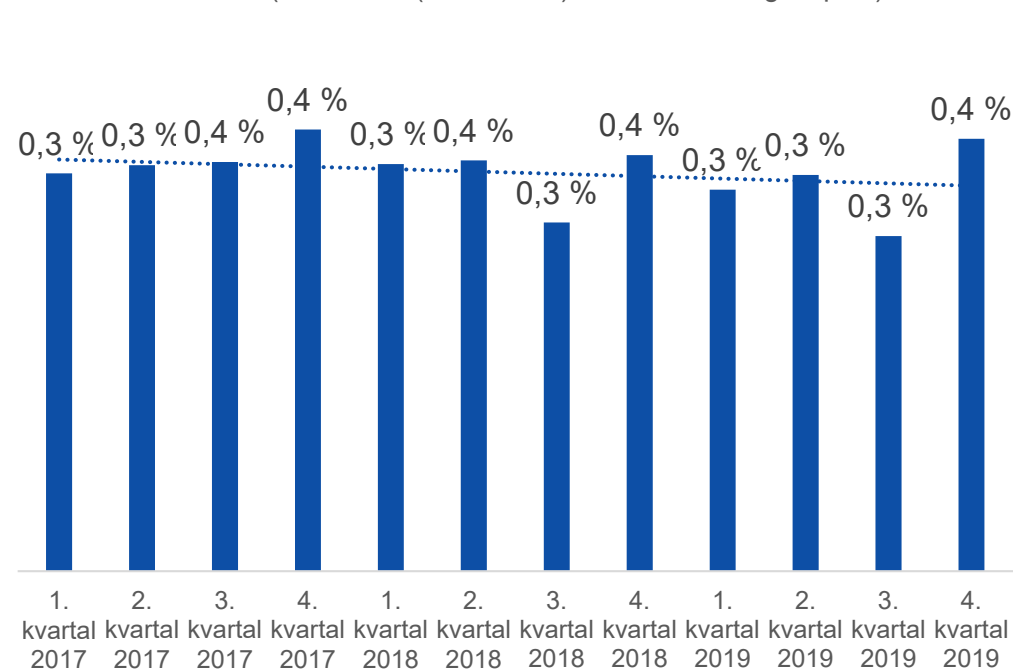
Kontroll på kostnader, både absolutt og målt i forhold til forretningsvolum

■ Kostnadsprosent justert for verdiendringer

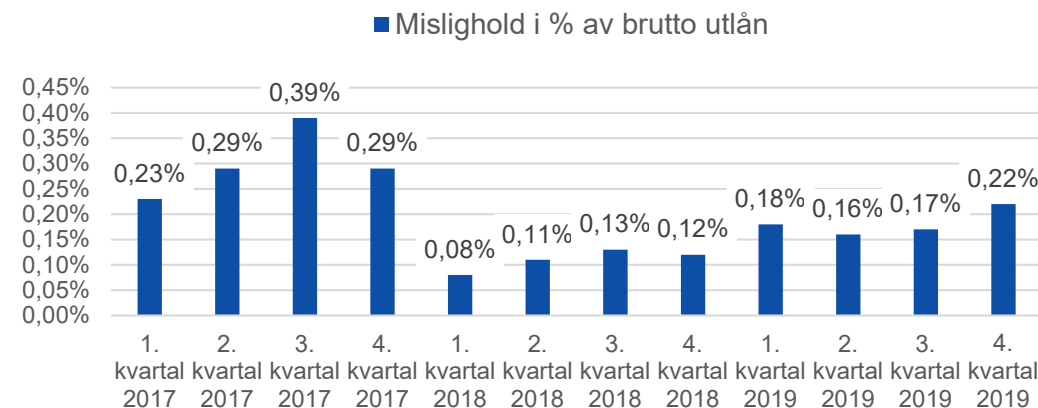
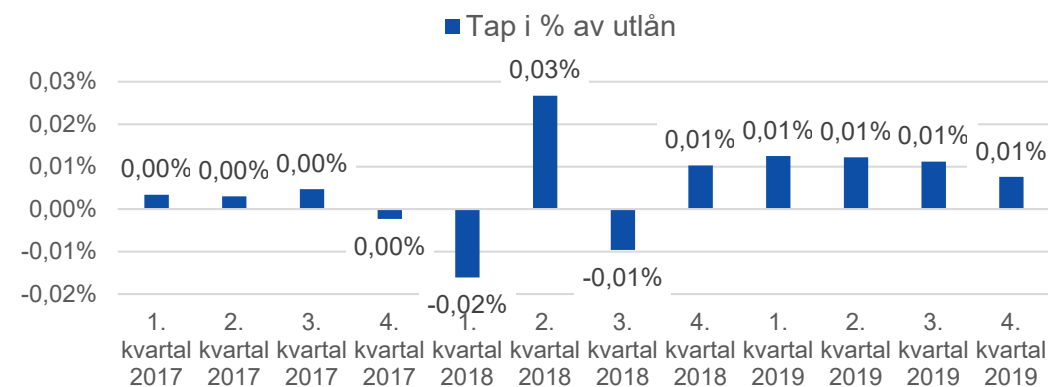
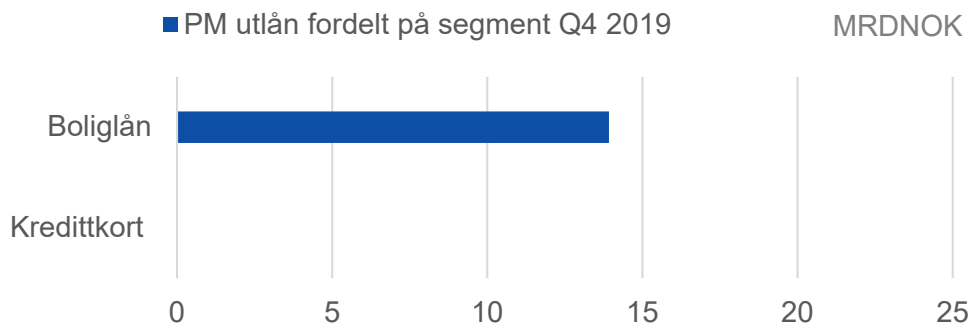
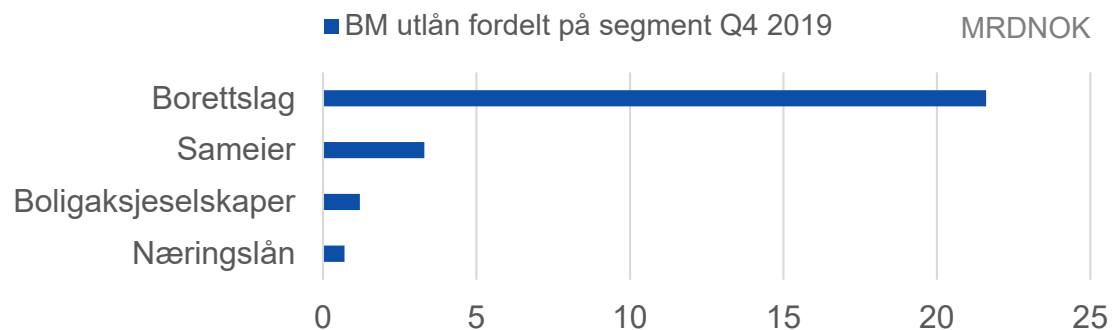

■ Kostnader (annualisert) i % av forretningskapital

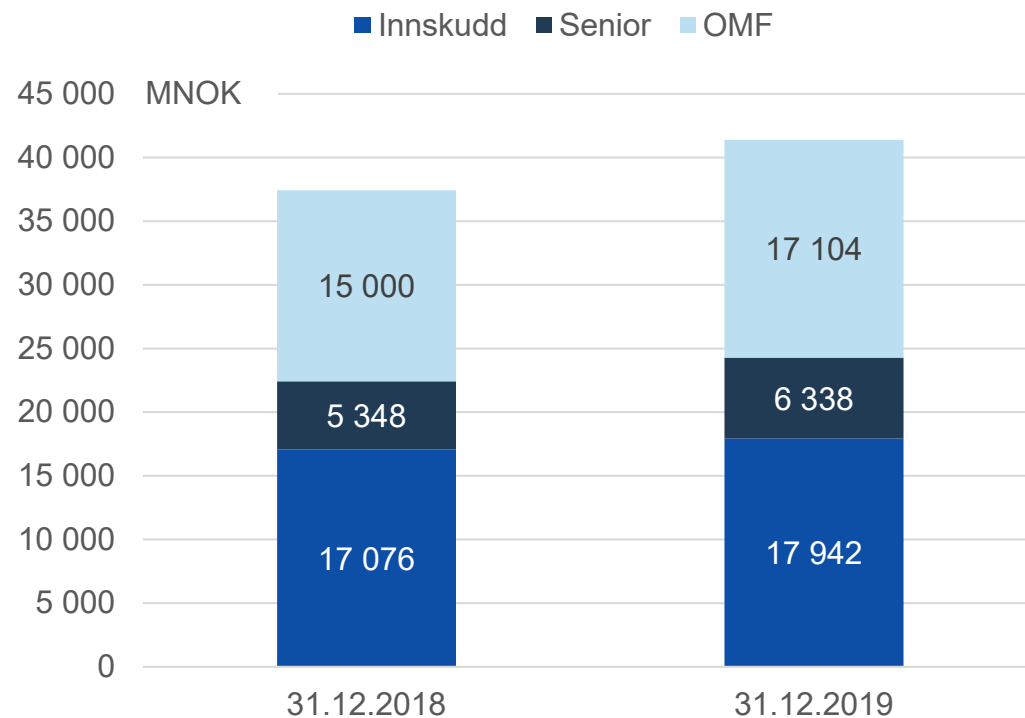
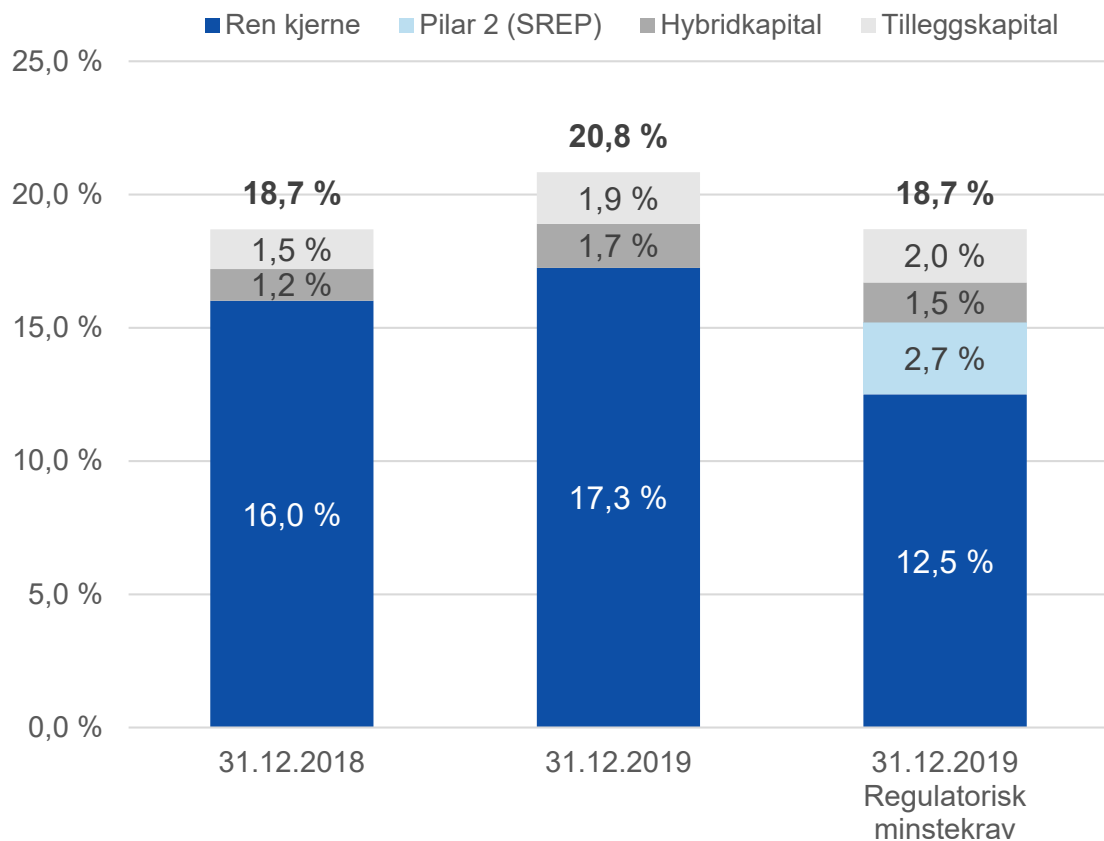
..... Lineær (Kostnader (annualisert) i % av forretningskapital)

Høy andel av utlån sikret i eiendom og OBOS-banken har lave tap over tid

Solid kapitaldekning og diversifisert funding

Appendix

Kvartalsvis resultatutvikling

(Beløp i TNOK)

	OBOS-banken Konsem				
	4. kvartal 2019	3. kvartal 2019	2. kvartal 2019	1. kvartal 2019	4. kvartal 2018
Renteinntekter, beregnet etter effektiv rentes metode	289 868	262 646	233 521	219 377	211 357
Renteinntekter, virkelig verdi	33 404	29 600	31 781	29 071	24 303
Rentekostnader, beregnet etter effektiv rentes metode	-185 168	-166 776	-162 362	-143 685	-130 018
Rentekostnader, virkelig verdi	-17 753	-17 024	-15 192	-18 035	-13 240
Netto renteinntekter	120 351	108 446	87 749	86 729	92 401
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4 628	6 248	5 522	3 739	5 470
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-3 847	-3 428	-3 565	-3 319	-3 301
Netto provisjonsinntekter	781	2 820	1 957	420	2 169
Netto verdiendr. og gev/(tap) på fin. instrumenter	-2 331	-5 380	87	9 072	-2 608
Netto verdiendr. på ver. med variabel avkastning	-	-	80	-	366
Sumnetto inntekter	118 801	105 886	89 873	96 220	92 328
Lønn og andre personalkostnader	-13 421	-9 740	-11 224	-11 823	-11 648
Administrasjonskostnader	-22 862	-16 006	-18 337	-17 828	-15 458
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	-3 474	-3 448	-3 482	-3 720	-4 314
Andre driftskostnader	-5 471	-5 585	-7 687	-5 043	-8 360
Sumdriftskostnader	-45 228	-34 779	-40 731	-38 414	-39 780
Resultat før tap på utlån, garantier mv.	73 573	71 107	49 142	57 806	52 548
Tap på utlån og garantier mv.	-2 978	-4 230	-4 441	-4 419	-3 550
Resultat før skattekostnad	70 595	66 876	44 701	53 387	48 998
Skattekostnad	-8 136	-15 914	-10 971	-12 294	-10 485
Resultat for perioden	62 459	50 962	33 730	41 093	38 513
Hvorav					
Andel tilordnet fødsobligasjonsinvestorer	3 917	3 797	2 511	2 275	2 241
Andel tilordnet kontrollerende eierinteresse	58 542	47 165	31 219	38 818	36 272
Sum	62 459	50 962	33 730	41 093	38 513

Kvartalsvis utvikling i totalresultat

(Beløp i TNOK)

	4. kvartal 2019	3. kvartal 2019	2. kvartal 2019	1. kvartal 2019	4. kvartal 2018
	Resultat for perioden	62 459	50 962	33 730	41 093
Netto verdiendring fra egen kredittisiko	-966	-4 007	-3 015	-3 692	8 214
Skatt på poster som ikke reklassifiseres til resultatet	230	972	684	923	-2 053
Sumposter som ikke reklassifiseres til resultatet	-736	-3 035	-2 331	-2 769	6 160
Periodens utvidede resultat	-736	-3 035	-2 331	-2 769	6 160
TOTALRESULTAT	61 723	47 927	31 399	38 324	44 673
Hvorav					
Andel tilordnet fødsobligasjonsinvestorer	3 917	3 797	2 511	2 275	2 241
Andel tilordnet kontrollerende eierinteresse	57 806	44 130	28 888	36 049	42 432
Sum	61 723	47 927	31 399	38 323	44 673

Balanse

(Beløp i TNOK)

	NOTE R	OBOS-banken Konsem	
		31.12.2019	31.12.2018
EIENDELE R			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	11	68 228	67 978
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	11	183 207	176 465
Utlån til og fordringer på kunder	7,11,12,13	40 199 193	34 890 512
Sertifiseringer og obligasjoner	12	4 749 887	4 851 596
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	12	3 502	3 502
Immaterielle eiendeler		53 610	59 938
Utsatt skattefordel		13 798	7 763
Varige driftsmidler		492	780
Finansielle derivater	10,12	32 101	32 792
Andre eiendeler		34 573	28 556
Forskuddsbetalte kostnader		473	14
Opptjente ikke mottatte inntekter		1 580	1 975
SUM EIENDELE R		45 340 644	40 121 874
GJELD OG EGENKAPITAL	NOTE R	31.12.2019	31.12.2018
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	11,12,13	19 608	19 675
Innskudd fra og gjeld til kunder	11	17 942 206	17 076 289
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8,11,12	23 441 741	19 756 209
Finansielle derivater	10,12	8 288	2 648
Betalbar skatt		53 385	52 234
Annen gjeld	13	10 866	22 245
Andre påløpte ikke forfalte kostnader		11 788	6 585
Ansvarlig lånekapital	9	350 345	250 244
SUM GJELD		41 838 226	37 186 130
Aksjekapital	16	897 900	897 800
Overkurs	16	1 612 100	1 312 200
Annen innskutt egenkapital	16	9 035	9 035
Fondsobligasjon	16	299 350	199 550
Annen egenkapital	16	684 032	517 159
SUM EGENKAPITAL		3 502 417	2 935 744
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		45 340 644	40 121 874

